

Bu Darlan, çizmeleri dibinde yuvarlandığı B. Hitler'in son nutkunu da mı dinlememiştir?

**Kurtuluş sa-
vaşı Alfabe-
sinden Dokto-
rasına kadar
yalnız Türk
eseridir ...**

Nizamettin Nazif

Dün, bu sütunda, Amiral Darlan'ın hezeyanını karşılayan yazımız, tahmin ettiğimiz gibi, Türk matbuatında bir umumi sahlanışın başlangıcı oldu. Bugün, bir ikisi müstesna bütün İstanbul ve Türkiye gazetelerinin baş sütunları ve birinci fıkraları, bu hilekâr Fransız Amiralinin savurduğu büyük yalan karşısında duyulan millî buğzun birer tercümanı halindedir. Amiral Darlan, şu anda Türk milletinin umumi nefreti ile karşı karşıyadır.

Sukut etmiş, tereddidi etmiş, çirkeflenmiş bir sosyetenin çocuğu olan Darlan, en ufak bir askeri şereften mahrum olarak kıçtan kara etmiş bir donanmanın üniformasını taşıyan bu Amiral, çizmeleri dibinde yalıtıldığı galipleri dahil, yer yüzünde hiç bir millet ve devleti sempatisini celbedemeyen, bazan tiksinti bazan merhamet ile anılan bir müstehase hükümetin yalpalayışlarına yüz kızartacak derecede fazla bir istikrar olan bu adam, artık Türk milletinden, ne kendisine, ne de pesi sıra sürüklenip gidenlere en ufak bir alaka ve sadaka bekleyemez.

Biz, Darlan'ın bu mânâsız, lüzumsuz ve sebepsiz zevkliği, ne hem şahsımız hem de dilgetirmek mevkinde bulunduğumuz efkârı umumiye namına mukabele etmemekle edemedik. Zira bu milletin istiklâl ve kurtuluş mücadelesine nasıl başladığını hem en iyi bilenlerdendik, hem de 1919 - 1920 de ilk isyan eden, silâhı eline alıp da çıkan ve düşmanın karşısına geçmeler arasında bulunmuştuk. Bu güzel talihimizden aldığımız kudret ve salâhiyetle tekrar bahsedelimiz:

Türk İstiklâl savaşının, Alfabe-sinden doktorasına kadar, emekleyişinden sahlanışına kadar, Ayvalık ve Ödemiş'e kadar ilk kursunların İnönü, Sakarya ve Dumlupınarına kadar, İstanbul'da yapılan ilk miting ve nümayişlerinden Lozan'da ulaştığı göz kamastırıcı siyasi ihtisamına kadar hiç bir an ve merhalesinde hiç bir yabancı telkin, teşvik ve tahrik olmamıştır, yoktur, gösterilemez.

Urfa, Türkün kendi eseridir Mar'as, Türkün kendi eseridir Ayvalıktaki kurşunu Türk sukums ve Bozdağdaki efe ve zeybekler kurtuluş savaşıma kendikararı ile başlamıştır. Anter mücadelesi yalnız Türk mücadelesidir. İnönü zaferleri yalnız Türk askeri dehasının eserleridir. Sakarya ve Başkumandanlık meydan muharebeleri yine yalnız Türk askeri dehasının eserleridir.

Bu Darlan, ne kadar ahmak-tır. Kendisine yaltaklanmak için ne yapacağını bilemediği Almanya devleti şefi B. Hitler, Balkan harbi sonunda, zaferinin seli hudutlarımızda durduğunu söylediği nutku da mı okumamıştır? Şimdi B. Hitler'in, şu Fransız 18 günde yenmesinin sırrını adamakıllı anlamış bulunuyoruz.

Türkün meziyetini Türkiye ve Atatürkün tarihi hakkını Atatürkten gören ve bunu söylemekten çekinmemek dürüstlüğü gösteren kazanmıştır. Yalancı



Vişi Fransasını, artık tamamen kendisine bağladığı anlaşılan Bay Hitler, Japonyanın üçüzlü pakta sadakatini bir daha ilân eden Bay Matsuo'ya konuşurken...

Asker gözü ile...

Bu, İngiliz Baş kumandanlığının affedilemez bir hatası olmuştur

Girid, bir zelanda fırkası ve üç beş bahriye silâh endazı ile müdafaa edilebilir miydi?

Hakikati gizlemeğe çalışmayalım: bu ihmaller devam ederse İngiltere Akdenizden tamamen çekilmeye mecbur kahr..

Yazan: Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

Mütarekenamedeki garip bir kayıt

Irak Naibi bu esirlere ne yapacak?

Bunlar harb esiri, yoksa âsî mi telakki ediliyorlar?

Kahire 2 (A. A.) — İngiliz - Irak mütarekenamesinin metni şudur:

- 1 — Harp bitecektir.
- 2 — Irak kuvvetleri, sulh zamanında bulundukları mevki-lere çekileceklerdir.
- 3 — İngiliz harp esirleri serbest bırakılacaktır.
- 4 — Irak harp esirleri Krallık naibi Abdül İlah'a teslim edilecektir.

Kahire, 2 (A. A.) — Krallık naibinin Bağdada girişine dair tafsilat verilmektedir. Naib Abdül İlah şehrin dışında İngiliz sefiri ve Iraklı İngiliz kuvvetleri kumandanı tarafından karşılanmıştır.

ve mümkün, yer yüzünde zafer, muvaffakiyet ve felâh hiç bir zaman müyesser olamaz. İşte Darlan, İstiklâl harbinin beş yarısını taşıyan bir Türk muharririnin, sana söyleyebileceği son söz budur.

NİZAMEDDİN NAZİF

Butandan sonra ne olacak?

Harbin yaz devresi başladı. İngilizler Habeşistan, Irak meselelerini muvaffakiyetle hal-lettiler. Libya'da Mihver ordusunu durdurdular. Cebelâtarak müdafasını takviye ettiler. Amerika İngiltere menfaatine olan fevkalâde millî tehlike hâli (Devamı 3 üncüde)

Şimdi sıra Süveyş ve Kızıl denize gelmiş

Lujon, 2 (A. A.) — Le Temps gazetesi, Girid'den İngiliz kuvvetlerinin çekilmesini, Adadaki harbin nihayeti geldiğine alâmet olarak göstermekte ve bunun Bağdadi İngilizlerin zaptetmesi ile aynı zamanda vaki olduğunu kaydetmekte ve şöyle demektedir:

«Balkan harbi bitmiştir. Şimdi Süveyş ve Kızıldeniz harbi başlamak üzeredir.»

Dikkatler:

Bu bir ayıptır!

Tasviri Efkarın «Pazardan Pazara» sütununda «merhamete layık harfler» başlıklı fıkra-da şu cümle gözümüze ilişti: «Üstadımızın «kü» ye karşı za-afî ötedenberi malûmdur; fakat alfabemize kabul edilmeyen «x» = «ks» harfine de biraz iltifat olunsâ çok mudur? Burada «Üstad» kelimesile kast edilen, Halit Ziya Uşaklıgil-dir.

(Devamı ikinci sayfada)

Şu dakikada Girid tamamen Almanların eline geçmiş bulunmaktadır

İngiliz askerî makamları şu tebliği neşretti:

Girid bundan fazla fedakârlık göstermemize değmezdi

Kahire, 2 (A. A.) — Askerî makamlar Girid vaziyetini şöyle hülâsa ediyorlar:

Giridi tutmak için bazı fedakârlıklara hazırдық. Fakat icap eden fedakârlık Giridin tutulma-sına verdiğimiz kıymeti aşma o-radan çekilmeğe karar verdik.

Askerî makamların mütalea-sına göre, Girid'deki imparator-luk kuvvetlerinin parlak muka-vementi olmasa idi İngilizlerin Or-tasartaki vaziyeti çok daha fe-nalaşabilirdi. Bu mukavemet, Irak ve Suriyedeki vaziyetle ala-kasız değildir.

Girid'de yaralı ve ölü olarak uğradığımız zayıf tabiatile ağır-dır. Fakat düşmanın ağır tazyiki altında 15.000 askerini tahliyesi baş-başına bir muvaffakiyet teşkil eder.

Şimdi Irak'ta bir tedhiş devresi mi yaşayacak?

Kahire, 2 (A. A.) — İngiliz mahfilleri, Irak - İngiltere mütarekesinden sonra ayrıca bir sulh müzakeresine girişilmeyeceğinden bahsederek şu fikirde bulunmaktadırlar:

«Irak ile İngiltere arasında harp ilân edilmemiştir. Raşid Ali hâdisesi tamamen geçici bir vak'a olmuştur ve Irak - İngiltere mütareketlerini ihlâl etmemiştir. Irak hükümeti, karar vermek ve tatbik etmek hâlini mutlak surette muhafaza etmektedir.»

Amerikadan birçok bombardıman tayyaresi gelmiş

Londra 2 (A. A.) — Şimdi Amerika'dan çok miktarda tayyare gelmektedir. Bunların çoğu ağır bombardıman ve uzun mesafe tayyareleridir. Bunlarla Alman üslerinin tahribi daha kolay olacak ve Alman taarruz stratejisi bozulacaktır.

Bir aile faciası: Kadıköyün güzel bir genç kızı ÜMRAN..

Ağabeysi Abidin'in boşalttığı beş kurşunla yere serildi Tabancadan çıkan altıncı kurşunda betbaht delikanlıya isabet etti

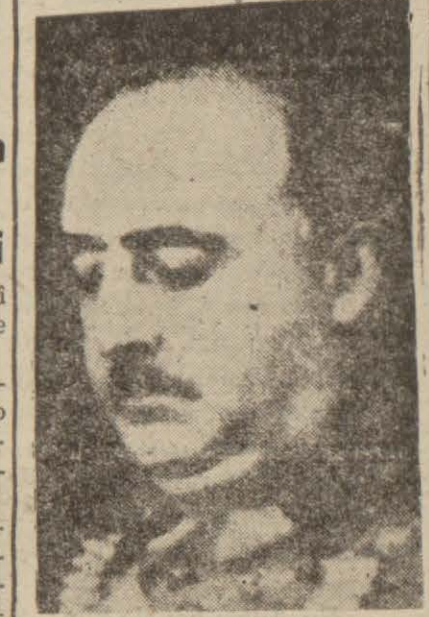
Dün akşam Kadıköyünde fe-ci bir vaka olmuş, Bir genç, kız kardeşini beş kurşunla ağır surette yaraladıktan sonra aralarında vukua gelen kanlı müca-dele sırasında tabancadan çı-kan ser... bir kurşunla kendi-sini de tehlikeli bir surette ya-ralamıştır.

Kadıköyünde Rıza paşa ma

(Devamı 3 üncüde)

İspanyol ka-binesinin giz-li toplantıla-rından çıkan ilk duman:

Almanya İspanyaya Amele gönderiyor!



GENERAL FRANCO

Madrid, 2 (A. A.) — İspanya ile Almanya arasında işçi müba-delesi hakkındaki anlaşma, sor-kabine değişikliklerinden sonra yapılan ilk toplantılardan birinde tasdik edilmiştir. Bu anlaş-maya göre, Alman iş cephesi ile Falanj sendikalarının millî he-reti arasında işçi mübadelesi yapılacaktır.

Hamburg şehri acınacak bir haldedir

36 fabrika tamamen mahvolmuş birçokları da hasara uğramıştır

Manhaymde beş kim ya fabrikası tahrip edilmiştir

Londra 2 (A. A.) — Mayıs ayı içinde yapmış olduğumuz hava akımları neticesinde Hamburg ve Wilhelmshafen'de müt-hiş tahribat vukua gelmiştir. Hamburgda bombardımanlar-dan biri Staynberger fabrika-larının bütün binalarını yık-mıştır. Hamburg acınacak bir haldedir. Bu şehirde zarar gö-rüyen tek mahalle yoktur. İn-filâk ve yangın bombardıman tesiri hakkında tam bir fikir el-de etmek kabil olamamışsa da keşif tayyarelerinin fotoğrafla-rı vaziyeti kâfi derecede aydın-latmaktadır. Bunlara göre 36 fabrika tamamen mahvolmuştur Bir çok fabrikalar hasara uğra-mışlardır.

Manhaym'de beş büyük kim-ya fabrikası askerî makamlar tarafından tecrid edilmiş ve iki gün müddetle bu fabrikalardan sedye ile yaralı taşınmıştır.

Bingazi üzerine yaptığımız bir akın iyi neticeler vermiştir. Habeşistanda Cima munta-kasındaki İtalyan karargâhları bombardıman edilmiştir. Bu muharebelerde 4 tayyare kaybettik.

BİR Kaç Satır

Darlan'ın hezeyanı

Hâimd Refik

Fransız bünyesini saran te-fessüh mikropları ufunetini ve kokusunu etrafa yaymağa başladı. Kilikya müdafaa-sının tarihî sebep ve kıymetini in-kâr!

Millî hassasiyetimizin bu sıca-ğında tahammülümüzü tastra-cak bir tesir payını haiz, o ni-sibette yalan ve iftira dolu söz-lerden ibaret bu tecavüz, Ami-ral Darlan'ın, sade paş bir rü

Fransa bir kar-deş har bi arife sindedir

Almanya, mütareke mucibince aldığı silâhların bir kısmını Vişi ye iade ediyor Bu silâhlarla Vişi ühr Fransa'ya karşı harbe başlayacak Suriye, hergün bir parça daha Alman plânlarına uyar bir tarza giriyor

Londra 2 (A. A.) — Müstakil Fransız ajansı İsviçreden aldığı şu maldûmatı veriyor: Amiral Darlan'ın bir Fransız imparatorluğuna harp açma-şat'ı surette karar verdiği anlaşılmaktadır. Darlan, Dakara takviye kuvvetleri göndermiş ve hür Fran-sız imparatorluğu hudutlarında karakolları tahkim ettirmiştir. (Devamı Üçüncüde)

İngiliz hava tebliği Akdeniz üzerinde 7 Alman tayyaresi düşürülmüş

Girid'te üç Alman tayyaresi tahrip edilmiş

Kahire 2 (A. A.) — Orta şark İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının tebliği: Akdeniz üzerinde dolanan tayyarelerimiz bir harp netice-sinde 7 Alman bombardıman tayyaresi düşürmüşler ve bir çoklarını, bir daha kullanılamaz terecede tahrip etmişlerdir.

Staks limanına iltica etmiş o-lan bir İtalyan vapuruna üç bomba isabet etmiştir. Vapur yanmaktadır.

Giridde tayyarelerimiz Male-me ve Kandiyedeki hava mey-danlarına muvaffakiyetle hü-cum etmiştir. Üç düşman tay-yaresi tahrip edilmiştir. Bingazi üzerine yaptığımız bir akın iyi neticeler vermiştir.

Habeşistanda Cima munta-kasındaki İtalyan karargâhları bombardıman edilmiştir. Bu muharebelerde 4 tayyare kaybettik.

yet adesesinden hâdiseleri ters görmesi ve yalan yanlış tefsir-lerde bulunması gibi misilsiz bir bunaklık eseri değil, fakat bunları kasden tahrife kalkış-masından neviden bir kancılık mahsulüdür.

Fransada «devlet adamı» vasfının, içinden yetiştiği deniz kuvvetlerini düşmana teslim müzakerelerine girişmiş bir miralın şahsında bu derece te-reddiye uğraması elimdir.

Bu tereddidin kendi tarih-i-nin enkazı üstünden, başka millî tarihlerin şeref ve asalet ülkelerine saldırmak derecede-lerinde ibaret bu tecavüz, Ami-ral Darlan'ın, sade paş bir rü

En Son Havadis'in
Edebi Tefrikası-40



**Kâzım Nâmi Cemal beye,
"Ben senin adam seçmek-
teki maharetsizliğini bili-
rim..", dedi**

Müellifi : Nizamettin Nazif

Bu sözler Kâzım Nâmi be-
yin bir kulağından giriyor, ö-
bür kulağından çıkıyordu. Kol
ağası bunu anlamakta gecik-
medi. sordu:

— Niye somurtkan duruyor
sen öyle? Doğru değil mi söy-
lediğim şeyler?

— Doğru söylüyorsun.. doğ-
ru söylüyorsun Kolağası! a-
ma, benim konuşacak vaktim
yok.

— Niye?

— Şimdi Müşir paşadan em-
ir aldım, derhal hareket ede-
ceğim de ondan.

— Ne tarafa?

— Ergiriyeye yollanıyorum.

— Tuhaf şey! Mühim bir
vazife mi bari...

— Zannedirim. Oku şunu!

Yaver, önündeki yığından
çektığı büyücek bir kâğıdı u-
zattı. Cemal bey, her saniye
bir parça daha yükselen bir
hayretle şu satırları okudu:

— «Muallim Bayram Feh-
mi efendinin biraderi Cercis
namında bir Ergriden dağa
gıkınıp pe arkasına taktığı si-
lahlı bir takım adamlarla Pür-
medi haplisinde dolayarak a-
bahali hükümet aleyhine tahri-
ke başlatmış. Muhtelif gizli
cemiyetlere mensup Bulgar ko-
miteleri ile Sırp eşkiyasının fa-
aliyetlerini son derece arttır-
dıkları bir sırada, Cercis çe-
sinin zuhuru, bilhassa Hristi-
yan unsurlarla meskün olan vi-
lâyetlerde asayiş içinden çıkıl-
maz bir vaziyete sokacağı için,
umumi müfettişlik bu mesele-
yi henüz çözümlenmiş bir halin-
de emrege karar vermiştir.

Üsküp, Manastır ve Selânik
takip kumandanları vakayı ha-
ber alırlar almaz muntakaları da-
hilinde derhal faaliyete başla-
mışlardır da umumi müfettişlik
hâdiseyi bir defa daha siyasi
yollardan halletmek gâresini
doğru bulmuş ve gizli vazife ile,
Arnavutçayı veya o civarda
konuşulan diğer dilleri bilen
bir zatın Pürmedi havalisine
gönderilmesini kararlaştırmış-
tır.

Selânikteki hususi kuvvet-
ler kumandanı Ferit paşa haz-
retlerinin umumi müfettişliğe
gelen malûmata nazaran isten-
ilen vasıfları haiz bir subay-
ın (*) «maiyeti devlet» ininde
bulunduğu anlaşıldığından, üç
güncü ordu müşirliği yaveri
Kâzım Nâmi beyin şaâretle, Ma-
nastırda Hâdi paşa hazretleri
nezdine gönderilmesine müsa-
ade buyurulması istisna olu-
nur.»

Bu vesikayı okuyup bitirin
ce kolağası Cemal bey :
— Vay canına!... diye ba-
ğırdı. Arnavutluk ta baş-
kaldırma başladı desene...
— Bundan anlaşılan o.
— Eh, ne yapacaksınız şim-
di?
— Fesimi başıma geçirece-
ğim, kılıncı belime takacağım
ve...

Cemal bey, arkadaşının sö-
zünü kesti:
— Bunu sormuyorum sana.
Cercis ne yapacakmış?
— Ha... henüz bir karar
vermedim amma... zannede-
rim ki bu meseleyi halayola
koyabileceğim.

Kâzım Nâmi evrakı avuçla-

(*) Yani ekselânsları yaın

da çalışanlar arasında münas-

na

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

İçki yasak edilebilir mi Mızıka ile meydan dayağı...

**İkinci Abdülhamit önüne geleni döğdür-
meğe kalkmıştı. Fakat millet yine
meyhaneleri doldurmuştu**

Hatip bir mebusumuz, bun-
dan kırk sene evvel hükümlan
olan içtimal nazariyeleri istinat
ile güzel bir hutbe irat buyur-
muşlar: Rakımın men'i.

Üniversitede okunan Hırş'in
ufussihha kitabından alınmış
bir çok istatistiklerle tezyin edi-
len bu hutbe hemen hemen hep-
nizin istediği ve beklediği bir iş-
tir.

Ancak nazariyat ile ameliyat
arasında dağlar kadar fark bu-
lunduğunu da hiç bir zaman da
unutmamak icap eder.

İçki muzıdır. Faydalı oldu-
ğunu iddia etmiyorduk. Fakat
menetmenin zaruri teşdidin
başka bir şeye yaramayacağını
da söyleyebiliriz.

Bunu anlayabilmek için büyük
tarihi gözümüzün önüne koy-
alım:

Milâddan evvel 2500 senelerin-
de yanlışlıkla Çin dedğimiz
Türk haklarından Yu da, sa-
rabin kudsi mevkini kaybettir-
mek için rakıyı menetmiş, bir
damla içenleri ailelerle beraber
öldürmeğe mahkûm etmişti. Bu
emir de bütün dehşetli tatbik
edildi. İki sene sonra yapılan de-
rin bir tetkik neticesinde rakı i-
çenlerin üç defa fazla olduğu ha-
yetle görülmesi üzerine ilk emir
ve iradesinden feragat etmek
meburiyetinde kalmıştı.

Burada uzağa gitmeğe lüzum
yok. Osmanlı tarihine bakalım.
Burada zaman zaman sarabın ve
rakımın men'ine dair pek mühim
kararlar, pek vahşi fermanlarla
karşılaşmamak mümkün değil-
dir.

Kanunî Sultan Süleyman da
(Nakris) hastahane tutulduktan
sonra, terketmek mecburiyetinde
kaldı pek sevdiği sarabın hasre-
tini, umuma çektiirmek istemiş,
menetmişti. Hattâ yalnız Türki-
yede değil, bütün İslâm memle-
ketlerinde, pek geç anladığı
dinin menettiği «Humur» sattır-
mamak ve meyhaneleri kapat-
mak azmine düşmüştü. Bu gaye

En nihayet son Abdülhamit
devrine de bakabiliriz? Rakı içen-
ler mızıka ile meydan dayağı ye-
dikleri halde, sarhoşlar istatistik-
tekte güncün güne daha fazla bir
yüksün işgal ediyorlardı.

Bu yasak, Meşrutiyet ve Cüm-
huriyet devrinde de tecrübe e-
dildi. Bizim ile beraber Amerika
da aynı hatanın içine düştüğü
da men'etmişti. Rusya da bir tek
votka bulmak imkânı yoktu. Fa-
kat soaqlar sarhoşlarla dolu idi.
Sebebi ne?

İnsanları ruhan isyana tahrik

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

**Türk Hakanı
"Yu,, da rakı-
yı menetmiş,
bir damla içen
leri aileleriyle
beraber öldür-
meğe mah-
kûm etmişti.
Fakat bunun
da faydası
olmadı**

Yazan:
Rıza Cavdarlı

ile İran Şahı (Tahmasp) a uzun
bir mektup gönderdi.

Netice ne oldu? Sarabın mu-
hibbi, dostu ve hattâ hâmisî İkinci
Selim tahta çıktığı zaman,
Müslümanlardan sarap içenler
bir misli daha artmış oldukları
hayretle görüldü.

Üçüncü Murat ta aynı teşeb-
büste bulundu. Fakat tabii bir
vergî olan zevki, yani sarabı ve
kadını, en dehşetli fermanlarına
rağmen halktan ayırmağa mu-
vaffak olamadı.

Sarabı siyanetten rakıyı ve tütü-
nü mendenen Dördüncü Muradın
çocukça teftişlerini hepimiz bili-
riz.

Bu yasak ta neye yaradı? Tü-
tünün ve sarhoşluğun ziyadeleş-
mesine.

En nihayet son Abdülhamit
devrine de bakabiliriz? Rakı içen-
ler mızıka ile meydan dayağı ye-
dikleri halde, sarhoşlar istatistik-
tekte güncün güne daha fazla bir
yüksün işgal ediyorlardı.

Bu yasak, Meşrutiyet ve Cüm-
huriyet devrinde de tecrübe e-
dildi. Bizim ile beraber Amerika
da aynı hatanın içine düştüğü
da men'etmişti. Rusya da bir tek
votka bulmak imkânı yoktu. Fa-
kat soaqlar sarhoşlarla dolu idi.
Sebebi ne?

İnsanları ruhan isyana tahrik

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

eden ve fenahla teşvik eden ye-
gâne şey «Yasak» denen bu
meş'um kelimedir. Hayatta, hod-
bin düşüncelerimizin tesirile za-
man zaman sarfedtiğimiz bu
«Yasak» kelimesi bulunmasaydı,
«Fenalık» kelimesini çoktan ka-
mustan tayetmiş olurdu.

Asırların tecrübeleri ile vâkıf
olduğumuz bir hakikat vardır:
Mızır telâkkî ettiğimiz şeylerin
kökten yo edilebilmesi için geniş
bir hürriyet lazımdır. Beşerde
ganiyi varıl hasıl eder. «Bıktım»
diyebilmem için bolca sahip ola-
bilmem gerekir.

Cinayet istatistiklerinin kabarması
da içkiye atfetmek, ilmi
hakikatleri tanınamaktır.

İçkinin tezyatı, iktisadi şart-
ların tevli ettiği işsizliğin bir ne-
ticisidir. İnsan var iken sarhoş
olmaz. Yok iken sarhoş olur.

Eğer biz oidden cemiyetimize
mızır olan içkinin yok edilmesini
istiyoruz, bu hücumu rakıya
değil, fakat iktisadi anularımızı-
nın tabii kanunlarına uygun olmu-
yan şekillerine karşı tevcih et-
memiz lazımdır.

Her tahdit edilen hürriyet bir
fenalığın müvellidi olmuştur.

Burada büyük Napolyonun
bir sözünü tekrar ederek yazıma
nihayet vereceğim.

Napolyon menfasi Sent Elen
giderken nedamet yaşları arasında
şu sözleri sarfetmişti:

«Halkın hürriyetini tahdit et-
mem, zevkine karışmam, matbu-
ata bir serbest vermeme, yu-
nuz benim felâketini mucip ol-
madı kalmadı. Kurnak istedi-
ğim cemiyeti, kurulmuş olanile
beraber yıktı!»

Fert cemiyete tâbidir. Fakat
cemiyet te ferdin zevk ve hür-
riyetinin bir küfeyledir. Bunla-
rın birisinden birisini hafzetmek
cemiyeti yıkmaktır.

RIZA CAVDARLI

Dikkatler :

Bu bir ayıptır !

(Başı 1 inci sayfada)

Telmihin neye delâlet ettiği
ve ihtiva ettiği çirkinlik her tür-
lü izahtan vareste olacak kadar
açıktır.

Sayet bu imâ altında bir nüke
yapılmak istenmişse, böyle
zoraki ve iğrene nüktelerin ka-
haka değil, nefret uyandıracağı-
na hiç şüphe yoktur.

Edebi ve içtimal haysiyet
çoktan teessüs etmiş muhterem
bir üstada karşı işlenen bu gü-
nahtın, kendi hesabımıza biz u-
tandık Vallahi.

Bize göre

**Kahvede yapılan müdhîş ihtikâr
önlenmelidir!**

Piyasada kahve yok. Halbuki
biz gazeteler, ikide bir, fi-
lan yerdin bin, falan yerdin
on bin çuval kahve geldi-
Gümüşe çıktı, çıkıyor. Esna-
fa tezi edildi, edilecek.. diye
yazıp duruyoruz. Amma piya-
sada yine kahve yok. Var ama,
mahlûtu.

Gelen kahveler nereye gidi-
yor? Şayet midelerdeki telve
bakiyyesini meydana çıkara-
cak bir rontgen cihazı keşfe-
dilmiş olsaydı, bunun nereye
gittiğini kolayca tayin edebilir
dik.

Heyhat ki elde henüz böyle
bir âletimiz yok! Şimdilik bir
sır olan bu noktayı bir tarafa
bırakarak, bir kilo kartışık kah-
venin (yahut, daha doğrusu,
kahve bulduğum) kaç mal ol-
duğunu kaleme vurmak sureti
le gösterelim.

250 gram kahveyi - stok vücu-
da getirmek suretile - 35 kuru-
şa maletmiş bir kahve taciri
farkedin. Bu adam, bu mikdar
kahveye tam iki kilo nohut ka-
rıştırarak, bugün «kahve» na-

mile içmekte olduğumuz garip
mahlûtu vücuda getiriyor. Bu-
nun malîyetine gelince:

1 kilo nohuta katılan 125
gram kahvenin fiyatı 17.5 ku-
ruştur. Bu mikdara bir kili no-
hutun bedeli olan yirmi kuru-
şu da ilâve ediniz, yekûn 37.5
kuruş eder. Şu hale göre, 1 kilo
125 gram kartışık kahvenin sa-
vî fiyatı - satıcıya ait ve haddi-
zâtında fazla olan %25 kâr his-
sesi de dahil - 50 kuruş olmak
lazımgelirken, bu fiyat el altın
dan 260 a kadar çıkartılıyor.

Dahası var: 260 kuruştan 03
kuruş nohut bedeli tenzil ede-
cek olursak geriye 240 kuruş
kalır ki bu da 125gram saf kah-
venin fiyatını teşkil eder. Ki-
loya varmak için bunu 8 le
darb etmek zahmetine katlanır
sanız bir kilo halis kahvenin
hakikatte murabahacısına ne te-
min ettiğini dehşetle görürsü-
nüz!

Artık gelen kahveler nereye
gidiyor, diye düşünmeğe hacet
rıştırarak, bugün «kahve» na-

Bu, böyledir!

Fakat bilmedikli ki ulusları,
devletleri ve medeniyetleri sevk
ve idare etmek de mumyaların,
müstehaselerin kârı değildir.

«Dünyaya neden ilim hâkim
olamıyor?» diyenler bu tahli-
lizde belki aradıkları cevabı bu-
labilirler.

Münir Süleyman ÇAPANOĞLU

EnSon Havadisın Tarihî Tefrikası : 15

**SULTAN ABDÜL'AZİZ ve
İMPARATORİÇE ÖJENİ**

Yazan: Ayhan

**"Padişah mülkünü nasıl ve-
rir?.. Bir kere Napolyon
hazretlerine danışınız.."**

(Bu bir tarih değildir. Vukuat tamamen doğru
olmakla beraber hareketirize edilmek suretile ya-
zılmıştır. Kullanılan üslup da bu bakımdan o-
kunmalıdır.)

Sultan Aziz Cevher ağayı gön-
derip nazırlardan gelen olup ol-
madığını sordurdu. Padişahın ca-
nı sıkılıyor, hiç olmazsa vezirler-
den biri ile görüşüp avunmak is-
tiyordu. Gözleri dünyaları gör-
müyor, lâtif misafirine mahcup
olmak endişesinden bunalıp hele-
cana geliyordu. Fransa impara-
toru Paris seyahatinde hünkârı
ağırlamak için az büyüklükler
mi göstermişti? Padişahın şerefi-
ni yaptırdığını söylediği sergi,
tamam (146,588) metre murab-
ba zemin üzerine çevrilmiş, yir-
mi milyon frank sarfedilmişti.

Ya, imparatoriçenin bağı ireme
(30) benzettirdiği (Eliza) sarayı
gül bahçelerinde bir kaç gün i-
çinde az sefalar sürüp çok cün-
büşler mi etmemişti? Öjeni haz-
retleri Rıdvânın (31) bekkilik
ettiği cennetten nasılsa bu fani
dünyaya nüzul etmiş meleklerle
benzemiyor muydu? O ruhu ya-
kan refat ile kanarya öter gibi
çıkan müzikal sesi, insan oğula-
rında bulunup görülmüş şey mi-
ydi?

Cevher ağa, vükelâ odasına in-
diği zaman, denize bakan pence-
re önünde kılıcına dayanarak
Beylerbeyi sahilini seyre dalan
Serasker Hüseyin Avni paşayı
gördü. Serasker sırtını kapiya
dönmüştü. Dalgın duruyordu.

Cevher ağa Hüseyin Avni paşa-
nın kendinden ziyade dik çıkan
salın sedasından ürkiyordu. Pa-
şaya yerdin temenna ederek i-
lerledi. Yavaşça:

— Devletli Serasker paşa haz-
retleri.. diye mırıldandı. Hüseyin
Avni paşa omuzları üzerine ba-
lık gibi duran başını çevirecek
aşlarını kattı. Cevher ağa kar-
şında, önünde duruyordu.

— Ne var ağa hazretleri. Efen-
dimiz bizleri mi irade ediyorlar?
Yoksa başka bir maslahat mı
var? Valde sultan hazretlerinin

bir fermanları mı var? dedi. Cev-
her ağa, Sultan Aziz'in iradesini
tebliğ etti. Padişah: «Kim varsa-
la, gel!» demişti. Hüseyin Avni
paşa:

— Geliyorum. Gösteriniz efen-
dimizin hangi salonunda olduğun-
u ben ne bilirim.. diye iri çizmele-
rini gıcırdatarak odadan çıktı.

Serasker, yukarıda merdiven ba-
şında karşılıklı camekanlarla ay-
rılan dairelerdeki faaliyetleri bilmi-
yordu. Malûmatı olmak ihtimali
de yoktu. Sofra kabul salonu kis-
mında glip giyenler karıncalar gi-
bi kaynaşıyordu. Camlı kapıların
üzerine Osmanlı ve Fransız bay-
rakları armalanmıştı. Hüseyin
Avni paşa ardına bakarken, ha-

Hortlak diye geldi

Birkaç kelime de benden dinleyiniz Amiral!

Adana Dünkerk'ten kırk kere belâlıdır. Eger Hatay, Adanadan kırk kere fazla tekinsiz değilse senden kırk kere daha günahkâr olayım Darlan!

Bileklerini «Versay» muahede sinin amansız keleşine geçirdi. Şi prangalı ve keleşli Alman yanın önünde on yedi buçuk gün de dize gelen ve amana düşen Fransayı yıkıldı zannedenler al damıyorlar.

Fransa, bir sene içinde hakaretini kanıksadığını ve kokusuna alıştı ezeilî iki düşman çizmesinin soğuk nalçaları altında ve secde halindedir.

Şahlanmanın olduğu gibi yıkılmanın da namusu vardır ve serafi ölüştür.

Kahramanlara yakışan, alhının catından ve kalbinin ortasından yara alarak sırt, üstü yıkılıp yüzünü Tanrıya çevirmek ve sırtını vatan toprağına kenetlemektir.

Darlan Fransası, bu büyüklüğü Afrika'da yıllardanberi kanını somurduğu sömürge hasaratı kadar bile gösterememiştir.

İki ayağı birden çukurda olan Fransa imparatorluğunun sadık köleleri olan ne bir kapkara Senegal zencisi ve ne de adam eti yiyen bir Gobi yamyamı, adam oğluna secde etmekte hiçbir zaman efendisinden bugün gösterdiği kıvraklığı becerememiştir.

Dantonları, Robespierleri, Senjustleri, Maralari, Kamil Demu-lenleri, ve nihayet Klemansoları, mareşal Fochları, Jofrları doğu ran bu muazzam ana, eğer günün birinde bir Piyer Lavâl ve hele bir amiral Darlan doğuracağını hayalinden geçireydi bunların yerine taş doğururdu.

Muharebede düşman karşısından kaçanın en hafif cezası ölümdür fakat milletin bütün nesiller boyunca mezarına yağdıracakları lânet bu ölümden bin kere korkunçtur.

Amiral Darlan, işte böyle bir harp kaçaklığında kıyaklık göstermiş ve rekor yapmış yepyeni ve garip bir şöhrattir.

Bu adam panîşe tutulan Fransanın meşhur Dünkerk kaçışmasında ismi duyulan ve meşhur olan, ayağına tetik bir tatlı su amirali.

Fransanın yere serildiği günler de, vatanın harâbelerine tüneyen, Lavâlin sesi Fransız vicdanına baykuş sesi gibi iğrenç ve uğursuz gelmişti.

Tarık Mümtaz

Galatasaray - Fenerbahçe maçı hakkında kısa bir etüd...

Küçük Fikretin Fenerbahçe kazandırdığı gol, son zamanlarda görmediğimiz, enfes şutlerden biri

Sahayı çeviren altı bin kişilik bir taraftar kütlesi tarafından seyredilen Galatasaray - Fenerbahçe maçı, nihayet Galatasarayın ikiye karşı birle galibesile neticelendi. Bundan evvel oynanan Beşiktaş - İstanbulspor maçına gelince bunda da Beşiktaş beşe karşı birle galip geldi.

Biz, bugün, maçın seyrinden ziyade takımların vaziyetini burada teltike çalışacağız.

İstanbulspor, çok canlı güzel ve o nispette şanssız bir oyun oynadı. Hakem Feridun Kılıç, ofsayddan verdiği iki gol kararı ve lüzumsuzdur sandığımız penaltisile bize bir Güneş - Galatasaray maçını hatırlattı.

Dün, on kişilik Fenerbahçe karşısında Galatasarayın aldığı netice hiç de parlak değildir. Fenerbahçe takımı oyuncularının lüzumsuz sertlik yapmasından kurtulmuş. Galatasaray ise Salâhaddinî takıma almakla ne kadar isabet etmişse Cemili ortaya almakla da o kadar hata etmiştir. Çünkü futbol yalnız atışanlık ve hasım taraf müdafasını ısgal değildir. Cemil, son maça gol kaçırmaya rekorunu kır diği gibi diğer arkadaşlarının kendisine hazırlanma suretiyle gol kaçırmalarına da sebep oldu.

Galatasaray takımında bize istikbal vadeden iki oyuncu nazarı dikkatimizi celbettir: Mustafa ve Mehmed Ali. Fenerbahçe takımında, yuka-

Bu Günün EN SON Haberleri

Bir Amerikan gazetesinin fikri:

Irakı kazanmak için Girit feda edilebilir

Londra 2 (A.A.)— Amerikan gazeteleri Irak ve Girit hâdiselerinin uzun uzun tahlil etmekte dirler. New York Herald Tribune gazetesi başmakalesinde şöyle demektedir:

«Irak hâdisesinin halledilmiş olması Giritin kaybedilmiş olmasından çok daha mühim bir kazançtır. Fakat Irakta, Alman nüfuzunun tamamen ortadan maddi varlıkları, işi ve ailevi, nanmak henüz doğru değildir.»

Fevkalâde gizli ve mühim bir haber! Ne olabilir?

Vaşington 2 (A.A.)— Gazetelerin verdikleri bir habere göre şimdi Nevyorktan Vaşingtona gitmekte olan Amerikanın Londra elçisi, Londradan fevkalâde mühim ve gizli bir haber getirmektedir.

İngilterenin Petrol krahı öldü!

Londra, 2 (A.A.)— İngiliz petrol sanayinin büyük şefi Lord Cadman dün gece ölmüş tür.

Musolinin hususî kâtibi istifa etti

Roma, 2 (A.A.)— D. N. B.: Duçe'nin hususî kâtibi doktor Osvaldo Sebastiani şahsî sebepler dolayısıyla istifasını vermiştir.

İspanya'nın iki yeni askeri valisi

Vichy, 2 (A.A.)— Ofi Ajansına Madrid'ten gelen bir telgrafta eski İspanyol genelkurmay başkanı general Carlos Martinez Campos'un Cadix askeri valiliğine tayin edildiği bildirilmektedir. Majorque askeri valiliğine general Ultrila tayin edilmiştir.

Ankara'daki maçlar

Altınordu: 3 Maskespor: 3

Ankara 2 (Hususî)— 19 Mayıs stadında yapılan Milli Küme maçlarında Altınordu - Maskespor karşılaşması 3/3 beraberlikle, Altay - Harbiye 1/1 man Yurdu maçı 3/2 İzmirli rin galibiyeti ile sona ermiştir.

İlk karşılaşma Altınordu ile Maskespor arasında yapılmıştır. İlk devresi 3/3 beraberlikle biten bu karşılaşmada her iki taraf ta büyük bir enerji ile oynama başlamış ve hakimiyeti tesis için mücadeleyle girişmiştir. Karşılıklı serî ataklardan sonra maskeliler 10 uncu dakika ilk sayılarını yapmışlar on dakika sonra da İzmirli ler buna mukabele etmişlerdir. Yeniden hücum geçen Maskesporlular biraz sonra kazandıkları firikikten tekrar 2/1 galip vaziyete geçmişlerdir.

Her iki tarafın enerjik oyunu, bugünkü karşılaşmada her golün zevkini uzun sürdürmüş tür. Nitekim bir kaç dakika sonra Altınordu kazandığı kornerden 2/2 beraber vaziyete girmiştir. bir müddet sonra Maskesporun yaptığı 3 üncü sayıya derhal mukabele etmiş ve 3/3 beraber vaziyete geçmiş tir.

İkinci devrede Altınordu da ha düzgün bir oyun çıkarmış ve rakibini mütemadiyen sıkıştırmış olmasına ve 25 inci dakikadan itibaren Maskesporun 1 Okışi ile oynamasına rağmen

Papa dün, yine bir nutuk söyledi

«Milletler, bu derece mal ve kan fedakârlığına mahkûm edilmemelidirler»

Londra 2 (A.A.)— Papa, dün radyoda söylediğı bir nutukta «maddi varlıkları, işi ve ailevi içtimai ve iktisadi hayatın üç esası» olarak zikretmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Millî iktisadın, milletlere devamlı mal ve kan fedakârlıkları yükletmeyecek bir yola girmesi için devlet adamları milletlere rehberlik etmedi, sulh ve refah temin edilmelidir.»

Avustralya Başvekilinin yeni bir sözü

«—Önümüzdeki ayların tehlikesini anlamış bulunuyorum»

Melburn, 2 (A.A.)— Avustralya Başvekilî B. Menzies dğduğu şehir olan Kew'de söylediğı nutukta şöyle demiştir:

Avustralyaya önümüzdeki ayların tehlikesini müdrik olarak dönüyorum. Zafer yokuşunu makine boşluğumuzu doldurduğumuz nisbette tirmanabileceğimizi her zaman daha iyi bili-meliyiz.

İstiklâl caddesinde bir kaza

Dün gece 23.45 de Beyoğ - lunda İstiklâl caddesinde feci bir tramvay kazası olmuştur.

Tarlabasında oturan 60 yaş larında İbrahim isiminde bir evine gitmek üzere İstiklâl cad desinde karşıya gitmek ister - ken 237 numaralı Vatman Ahmet idaresindeki tramvay arabası çarpmış ve yere düşürmüştür.

Başından ve muhtelif yerlerinden yaralanan İhtiyar Be - yoğlu hastahanesine kaldırıl - mışsa da biraz sonra ölmüştür.

3/3 beraberlik vaziyetini değiştirememiştir.

İkinci maça İzmirli ler galip

İkinci karşılaşma Harbiye ile Altay arasında olmuştur. Harbiyeliler daha oyun başlar başlamaz hücumlara başlamış lar ve rakiplerini sıkıştırmaya koyulmuşlardır. Bu enerjik oyunun neticesinde 10 uncu dakikada merkez muhacimlerinin ayağı ile ilk sayılarını yapmışlardır. Bu sayı İzmirli ler gayrete getirmiş olduğundan Altınordu muhacimleri güzel bir anlaşma ile Harbiye kalesi ni tehdiide başlamışlardır. Bir birini takip eden bu atakların birinde 34 üncü dakikada Altınordu 1/1 beraber vaziyete girmiştir. Fakat aynı enerji ile mukabele eden Harbiyeliler bir dakika sonra merkez muhacimlerinin ayağı ile 21 inci sayılarını yapmışlardır. Devre 2/2 beraberlikle sona ermiştir.

İkinci devrede her iki taraf bir çok gol fırsatı kaçırdıktan sonra, nihayet İzmirli ler 36 ci dakikada galibiyet sayılarını yazmışlardır. Son dakikalarda tazyiklen kurtulan Harbiyeli ler mağlup vaziyetten kurtulmak için hücumla geçmişlerse de neticeyi değiştirememişlerdir.

Maç 3/2 Altayın galibiyeti ile sona ermiştir.

Suikasd mi? değil mi?

Amerikada esrarengiz yangınlar oluyor

İngiltereye gönderilecek milyonlarca dolarlık eşya yandı!

Jersey - City, 2 (A.A.)— Dün akşam Erie'de bir marşandiz garındaki iki depoda çıkan iki büyük yangı nüzurine Hudson kıyıları boyunca doklara ve fabrikalara silâhlı muhafızlar ikame edilmiştir. Hasar milyonlarca dolar tahmin edilmektedir. Şimdiye kadar bir sabotaj yukuunu gösteren delil yoktur.

Bir gazete, depodaki emteanın İngiltereye ait olduğunu yazmakta ise de bu husus teyid edilmemiştir.

Maaş emri geldi

Tevziata bugün başlandı

Haziran maaşlarının tediyesi için bu sabah efterdarlığı Matıye Vekâletinden telgrafla emir gelmiştir. Defterdarlık bugünden itibaren dairelere maaş tevziatına başlamıştır.

Ekmek tasarrufu için tedbirler

Ekmekten tasarruf için hükümetin bazı tedbirler almakta olduğunu ve bu arada ekmegin 24 saat fırınlarda bekletilerek hayattamış olarak satılmasını tasarruf noktasından faydalı görürükler teklifkat yapıldığını yazmıştı. Vekâletin verdiği alâkadarlara gönderilmiştir. Belediye, bunlardan tatbiki kolay olanları tatbiki bazı şartlara bağli olanlar hakkında Vekâlete icabeden malumatı göndermiştir.

Belediye, lokantalar, sütçilere francala verilmesini menetmiştir. Francala imal etmek üzere ayrılan fırınlar da kendi mntakalarında şubeler tesis etmek mecburiyetinde bulunmaktadırlar.

Kadıköyde bir aile faciası

«— Sen bana ne karşıyorsun? Ben istediğim gibi gezerim. Konuşurum. Eğlenirim. Ne istersem yaparım» demiş - tir.

Bu lakırdılar kışkanç kardeşin büsbütün hiddetlenmesine sebep olmuş ve konsolun gözünden çıkardığı bir tabancayı Ümrânın göğsüne dayayarak :

«— Yaa öyle mi? şimdi ben sana gezmeyi, eğlenceyi, öğretirim!»

Diye haykırması ve tabancanın tetiğine dayanmıştır. Ümrân, ilk kurşunu yer yerinde atılmış ve ikinci bir kurşunla yaralandığı halde şiddetle boğuşmağa başlamıştır.

Bu sırada tabancadan çıkan diğer kurşunlardan bir kısmı Ümrâna ve bir tanesi de Abidine isabet etmiş, dört yerinden yaralanan kız bir tarafa ve asabi erkek bir tarafa yuvarlanmışlardır.

Tabanca sesine koşan mahal le halkı derhal yaralıları otomobile Haydarpaşa Nümune hastahanesine kaldırmışlar ve zabıtaı hâdiseden haberdar etmişlerdir. Müddeiumumilik te tahkikata başlamıştır. İki kardeşin babaları da derhal İzmirten İstanbula gelmiştir.

Asker gözü ile...

Bu, İngiliz Baş kumandanlığının affedilmez bir hatası olmuştur

Yazan : Sabık Bükreş Ateşemiliterimiz

(Başı Birincide)

İlan etti. Buna mukabil, Akdenizde imparatorluk yolunun mühim bir istinat noktası olan Girit adasını kaybettiller ve Ege denizinden tamamille çıkarıldılar. Suriyede bir Alman istila tehlikesi ile karşılaşmış bulunuyorlar.

Bundan sonra ne olacak? Hattura bir çok sualler gelebilir. Fakat kanaatimize göre en mühimmi sudur: Almanlar Mısra karşı tasavvur ettikleri kıskac taarruzu tatbik için ileri harekete devam edecekler mi, etmiecekler mi?

Devam etmemelerinde bir fayda yoktur. Devam edeceklerine göre bütün mesele şarkta Suriye ve garpta Libya çöllünde toplanıyor. Almanlar asıl hedefleri olan Mısır ve Süveysten henüz 600 kilometre uzaktırlar. Irak istikametinde bir hareket, İngiliz muvaffakiyeti karısında artık zayıflamış bulunuyor. Şu halde Almanların bidayette Suriyede yerleşmeğe devam etmeleri ve Libyada Mısra taarruz için hazırlanmaları çok muhtemeldir.

Gerek Suriyede yerleşmek ve gerekse Libyada Mısra taarruz için harırlık, hava kuvvetleriyle yapılacak ikmal ve takviyeye bağli bulunuyor. Alman ordularının İtalya ve Yunanistan üzerinden geçen muvasala hatları karada ve denizde 2 - 3 bin kilometre uzanmış bulunuyor. Bunlar Dedeağaç, Atina ve Mesina boğazına kadar demiryollarına ve bundan sonra - azı deniz vasıtalarına inhisar etmek üzere - büyük kısmı hava kuvvetlerine dayanmaktadır. Eğer Almanlar Malta adasını da almış olsalardı bugün ikmal vaziyetleri daha müsait olurdu. Çünkü İngiliz deniz kuvvetleri nihayet İskenderiye, Hayfa sularına sürülebilir, Girit - Tobruk ve Sicilya - Bingazi aralarında denizden azami istifade edebilirlerdi.

Bu itibarla Almanya ve İtalya gerek Suriyeden ve gerekse Libyadan Mısra ve Süveyş kanalına taarruz için bu ikmal ve muvasala vaziyetini emin ve sağlam bir hale koymak mecburiyetindedir. Giritden istifade için Tobruk limanının elde bulunması lâzımdır. İngiliz donanmasının hakimiyetini imha için de Malta ve Kıbrıs adalarının zaptedilmesi icap eder. Bunlar ele geçirildikten sonra Orta şark ve Akdenizde İngiliz deniz hakimiyetinden eser kalmaz. O zaman donanmanın İskenderiye ve Hayfa sularında Alman hava kuvvetlerinin ve denizaltılarının hücumları al-

«— Hâdiselerin ilcaatı ile boyun eğmek başka şey, dahili bir harbi kabul etmek yine başka şeydir. Artık aşlar olan ve Darlan'ın asla saklamadığı vaziyet meydandadır:

Bu amiral, Almanya ile hudutsuz bir işbirliği yapmağa karar vermiş bulunmaktadı.

Şimdi mesele, Sisiye bağli bulunan müstemlekeleri idare etmekte olanların bu hakikati bilip bilmedikleridir. Bunların mühim bir kısmı amirala bağli olan deniz harp kadrosu yüksek subaylarıdır ki bir kısmının istemeiye istemeiye itaat ettikleri muhakkaktır. Fakat bir kısmının bazı ümitler ve hülyalar gütmekte olduğu da inkâr edilemez.

SURİYEDE VAZİYET Suriyeye gelince, burada Vişiyeye mütaavatın umumî olduğu şüphelidir. Almanların Suriyeye girişleri kimseyi sevindirmemiştir.

İngiliz - Irak mütarekesinin vukuu üzerine, şimdi, Suriyede, vaziyetin süratle inkişafını beklemek doğru olur. Suriye yolu açık kalacak olursa İngilterenin Irakdaki vaziyeti tehlikeli olmakta devam edecektir.

FASTA

Fasta terhis olunanların bir sey yapmamakta olmalarına rağmen umumî hoşnutsuzluğun fazlaladığı hissedilmektedir.

Almanların mütareke mucibince silâhlı kuvvetleri silâhtan tecrit ettirmek hususundaki arzularını, Vişî Kemali sadakatle tatbik etmiştir ve ettirmektedir. Zira böylelikle Darlan bir taşla iki kuş vurmaktadır. Yani mütarece şartlarını yerine getir-mek bahanesile memleket dahilinde, kendi otoritesine karşı mukavemet imkânı bırakmamak tadur.

Vişî nazırları, Pariste yaptıkları son toplantılarında şu mevzuu müzakere etmişlerdir: «Mütarece üzerine alınmış olan silâhlardan bir kısmının Almanya tarafından idadesini ve bu silâhların müstemleke kuvvetlerine verilerek hür Fransız imparatorluğuna karşı taarruz ettirilmesini»

İngiliz bombaları ile ölen bir Fransız zabiti

Londra, 2 (A.A.)— Tunus-tan Vichy'ye gelen bir telgrafta göre, Sfax limanındaki İtalyan vapuruna İngiliz tayyareleri tarafından yapılan bombardman esnasında ölen Fransız subayı teğmen Saccocio dün büyük merasimle defnedilmiştir. Merasimde Darlan Visamiral Darrien temsil etmiştir.

Yeni bir fabri- ka açılıyor

Karabükte kurulacak süper-fosfat ve asit sülfirik fabrikasının inşaatına pek yakında başlanacaktır. Fabrikanın toprak tesviyesi ve temel işleri tamamlanmıştır.

Bir çocuk ha- lanarak öldü

Beykoz Yalıyünde doktor Cemalın 4 yaşındaki oğlu Yankat, evde oynarken içinde kaynar su bulunan bir çaydanlık üzerine devrilmiştir. Zavallı çocuk, bir an içinde vücudünün muhtelif yerlerinde yanmış, yaralı bir halde Sisi Efendi hastahanesine kaldırılmıştır. Yankat, burada tedavi gördükten sonra hastahanedan alınarak Pangaltıda akrabasının apartmanına götürülmüş, bir müddet sonra da ölmüştür.

Pilâv günü Galatasaraylılar dün toplanarak an'anevi pilavı kaşıkladılar

Dün saat 11.10 da Galatasarayın yeni, eski, genç ihtiyar bütün Galatasaraylılar, talebelik günlerinin heyecanı ve neşesi içinde konferans salonuna toplanmışlardır.

Burada Galatasaraylılar cemiyeti Reisi Saim Gögen kısa bir hitabe ile Galatasaraylıları bir araya toplayan ananevi Pilavın ehemmiyetini anlatmıştır.

Bundan sonra mektebin hayatı bulunan eski mezunları Muharrem İsmetioğlu çocukluk hatıralarını anlatmış ve yakasındaki taktığı sarı - kırmızı çiçekleri gözleri yaşararak öpmüştür. Ercüment Ekrem Talu da bu müzahabede bulunarak arkadaşlarına hoşça bir vakit geçirmiş ve genç mezunların hitabesinden sonra yemek salonuna ilerleyerek mehur Galatasaraylıları pilavı istihale ve neşe ile yemişlerdir.

Genç, ihtiyar bütün Galatasaraylılar mektebin bahçesinde oyun oynamak ve şakalamak suretiyle çocukluk günlerini anımsıyor ve hep birlikte Takasime derek abidesine bir çelenk koymuşlardır.

Küçük Haberler

★ Topkapı tramvay caddesinin genişletilmesi için caddenin üzerindeki binalar istimlak olunduktan sonra Seyrüsefere engel olan bu binalar yıkılacaktır.

★ Tübenkiloz cemiyeti Haziran'da toplanacaktır. İçtimada, cemiyetin bir ay içinde yaptığı faaliyetleri tartışılacaktır.

★ Hükümet İstanbul'da 20 çuval firancolu unu ayırmıştır. Bunun on çuvalı hastahanelere dağıtılacaktır. Diğer on çuval firancolu yapan fırınlar verilecektir. Elinde doktor vesikası olanlar firancolu alabileceklerdir.

★ Yüksek İktisat ve Ticaret okulundan 50 talebe ipek kozas kampında, keza tarım satış kooperatiflerinde staj görecektir.

★ Ekmegin gluten miktarında değişiklik yapılacağı söylenmektedir.

★ Bir Temmuzda yapılacak deniz bayramının programlarını hazırlamak üzere teşekkül eden heyet çalışmalarına devam etmektedir. Meraşın programı

— Saate sahip olmak için herifi boğazlamak lazım!

Fetis bir büyük şey şarapla iki kadeh getirdi. Jan haykırdı:

— İki kadeh kafi değil... Bir daha getir. Sen de bizimle birkaç kadeh yuvuralsın.

Üçüncü şişe boşalınca, Jan yatmak istedi:

— Ben artık yatacağım. Odam hazır mı?... Yarın erken gitmek istiyorum.

Fetis cevap verdi:

— Evet... Haydi size yol gösteriyim.

Jan odaya girer girmez hemen soyundu, yattı.

İki saat geçti aradan... Janın vattığı oda kapısından bir kulak çeriği dinledi: Horlamadan baş-

ba bir şey duymadı. Bir iki dakika daha dinledi, sonra bir el tokmağı çevirdi. Bir gölge içeriye süzülür. Bu Fetisti. Bir elinde lamba, ötekinde kısa saplı bir balta vardı. Karyolaya yaklaştı.

Baltayı kaldırdı, derin ve rahat bir uykuyu uykuyu yüzünün hatlarından anlaşılan Janın kafasına indirir. Zavallı adamın kafası

Spor

Atletizm Bayramı

Yapılan muhtelif müsabakalardan alınan neticeler

İstanbul 1 (A. A.) — 23 Mayıs 1930 danberi yapılan İstanbul Atletizm Bayramı bugün kolleje sahasında muntazam bir program dahilinde yapılmıştır. Müsabakalarda diğer bölgelerden de iştirak edilmiştir. Alınan teknik neticeler şunlardır:

100 metre: Cezmi 11, 4, Muzafer 11, 4, Sami 11, 6.
200 metre: Muzafer 23, 3, Cezmi 23, 4, Ferit 23, 7.
400 metre: Ancos 53, 7, Ahmet 53, 8, Nuri 53, 9.
800 metre: Rıza Maksut 2, 3, 6, Kemal 2, 4, Darılmaz 2, 5, 2.

1500 metre: Rıza Maksut 4, 20, 2, Vladimir 4, 24, 7, Galip 4, 25, 1.
3000 metre: Egret 9, 24, 4, İbrahim 9, 44, 1, Sabahattin 9, 40.

110 mania: Vafı 17, 7, Südi 17, 7, Merih 17, 9.

Disk: Yavru 37, 76, Melih 33, 3, Kürkçüoğlu 32, 39.

Gülle: Jeba 11, 74, Şerif 11, 67.

Cirit: Kemal 54, 2, Varak 50, 86 Şerif 47, 23.

Çekiç: İzzet 31, 09

Yüksek: Jerfi 1, 80, Jeba 1, 70, Güner 1, 70.

Tek adım: Çaroğlu 6, 18, Nedet 5, 88, Kamaryotis 5, 84.

Üç adım: Yavru 13, 61, Turhan 12, 80.

Sırık: Halit 3, 25, Münir 3, 67.

Şeker ihtiyacı da- hilden temin edilecek

Harp vaziyeti dolayısıyla haricen şeker ithali mümkün olmadığından memleketin yıllık ihtiyacı olan 105 bin ton şekerin dahilindeki fabrikalarımız tarafından istihsal edilmesi esas olarak kabul edilmiştir. Bu fabrikalar, pancar ekimi hazırlıklarını bu esasa göre hazırlayıp tamamlamışlardır. Bu yıl, ekim sahası rekor teşkil edecek kadar fazla olduğu tespit edilmiştir.

Bu yıl daha eğlenceli olacak. Boğaziçinde yüzme ve kürek müsabakaları tertip edilecektir.

★ Beylerbeyi ve Erenköyünde açılan tahsil şubeleri bugünden itibaren faaliyete geçmiştir.

★ Muayyen müddeti zarfında radyo taksitlerini yatırmayanlardan 2 lira ceza alınacaktır. Yeni yıl ücretlerinin verilme tarihi 1 Temmuzda nihayetlenecektir.

★ Esmafin senelik sıhhi muayenelerine bugünden itibaren başlamıştır.

★ Şirketi Hayriye yaz tarifesi- ni yarından itibaren tabiye basıyacaktır. Yeni tarifede Cumartesi ve Pazar günleri vapur seferleri arttırılmıştır.

★ Bu yıl memlekette 628 okul mektebi açılmıştır. Bu suretle 17 senede yapılan mekteplerin sayısı 6447 i bulunmuştur.

★ Yakında Tuna yolile mühim miktarda çivi ve demir esya gelecektir.

ortasından kesilen bir karpuz gibi ikiye ayrıldı. Kanlar fıskıra fıskıra, hırlyay hırlyay öldü.

Fetis, bu sırada içeri giren Martene:

— Usta, dedi, moruğun hesabını tamamladım.

— Saati akın mı?..

— Evet... Yastığın altında buldum.

— Acaba parası da var mı?

Ölünün ceplerini yokladılar. Dört bin franktan fazla para çıktı. Paraları ve saati alarak aşağıya indiler.

Bir aralık Fetis, ortadan kayboldu. Meydana çıktığı zaman ustasına şu haberi verdi:

— Fırın hazır!

— Öyle ise, yukarı çık, Janın cesedini omuzla, aşağıya indir.

Fetis, yukarı çıktı, yataktaki cesedi omuzlarına aldı, aşağıya fırlattı.

Bunu gören Katlin, dudaklarını tuhaf tuhaf bükerek:

— Nehire atmak daha kolay değil miydi? Yakımya neden lüzum görünüldü?

Babası cevap verdi:

— Her zaman nehre atmak

Tenis turnuvaları

Ankara 2 (Hususi) — 19 Mayıs stadi tenis kordlarında devam edilmekte olan tenis teşvik müsabakalarında alınan teknik neticeler şunlardır:

Tek Bayanlar

Bn. Parkan - Bn. Enise hükmen galip gelmiştir.
Bn. Paquet - Bn. Bıhtıy 6/1 - 6/0

Tek Baylar

Fehmi - Phillips 6/1 - 6/0.
Şefik - Semih 6/3 - 6/1.
Ahmet Tandoğan - Marffy 2/6 - 6/4 - 7/5.
Vedat Abut - Kerim Bükey 6/3 - 7/5.

Çift Baylarda

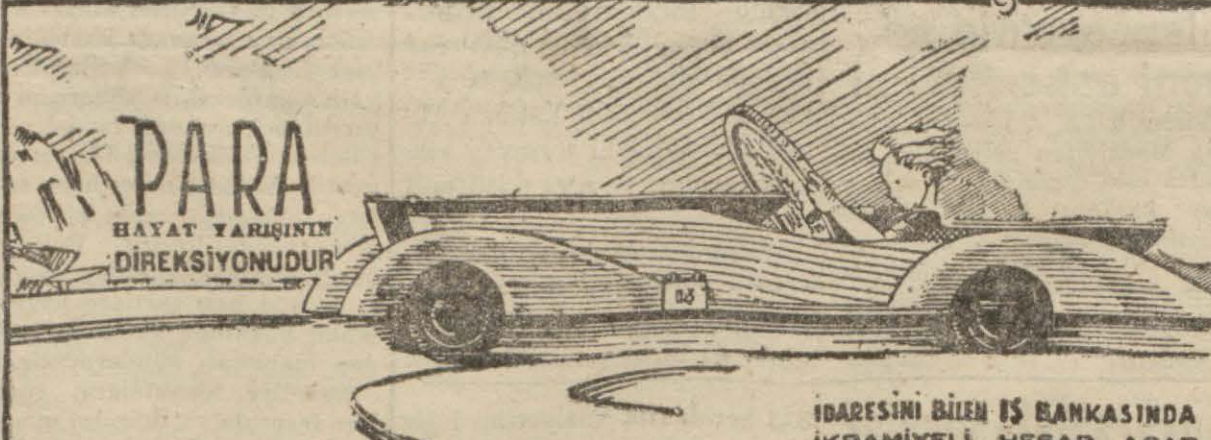
Vedat Abut - Marffy - Ag-ronsky - Sulzberger 6/2 - 6/2.
Celâl Tarman - Kerim Bükey - Semih Orhan 6/2 - 6/1.
Fehmi - Ahmet Tandoğan - R. Zorlu - Şadi Kavur 6/3 - 6/1.

İş esasına müste- nit ceza evleri

İmralı cezaevinden başlayan tecrübelerin verdiği neticeler üzerine, iş esasına müstenit cezaevlerinin arttırılmasına karar verilmiştir. Adliye Vekâleti, her sahada muvaffakiyetle tetbik edilen bu sistem hakkında yeniden tetkiklere başlamıştır. Haber verildiğine göre bu teşkilat bir müddet sonra cezaevlerindeki bütün mahkûmlara iş verecek vüs'at ve ehemmiyet iktisap edecektir.

Bugün İmralı cezaevinden başka Ankara'da matbaa halinde çalışan, Zonguldakta kömür ocaklarında, İspartada halı işlerinde, Karabükte demir ve çelik fabrikalarında sıralı işlerde iş esasına müstenit olarak çalışan bir çok mahkûmlar vardır.

★ Bu yıl balık ihracatımız 2 milyon 300 bin liradır.



PARA
HAYAT YARAYININ
DİREKSİYONUDUR

**İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA
İKRAMİYELİ HESAP AÇAR**

T. İŞ BANKASI	
Küçük Tasarruf Hesapları	
1941 İKRAMİYELİ PLÂNI	
KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğin tarihlerinde yapılır.	
1941 İkramiyeleri	
1 adet 2000 Liralık = 2000.- L.	
3 » 1000 » = 3000.- »	
2 » 750 » = 1500.- »	
4 » 500 » = 2000.- »	
8 » 250 » = 2000.- »	
35 » 100 » = 3500.- »	
80 » 50 » = 4000.- »	
300 » 20 » = 6000.- »	

KONYAYA NAKLEDEN KUMPANYALAR	
Ticaret Vekâleti, şimdiye kadar merkezleri İstanbulda bulunan petrol ve benzin kumpanyalarının merkezlerini nakletme? rine müsaade vermesi üzerine Standard Oyl benzin kumpanyasının umum müdürlük merkezi Konyaya naklolunmuştur. Stauo Romania ile Şel Kampani merkezleri de Konyaya nakledilmeğe başlamıştır.	
Bu suretle, memleket dahilinde de petrol ve benzin tevziyatında bir kolaylık temin edecektir.	

Enson Havadis	
Abone Şartları: Türkiye Hariç	
	İçin
	Kr.
Senelik	1000 1700
Altı aylık	550 1000
Üç aylık	275 550
Aylık	100
Sahip ve Başmuharriri: NİZAMETTİN NAZİF	
Neşriyat Direktörü: ŞÖKRÜ SARACIOĞLU	
İdarehane: Çarşoğlu, Nuruosmanive Caddesi No. 36	

En Son Havadisın Cinayet ve Macera Tefrikası: 11 KANLI LOKANTA

olmaz. Daima bir imha vasıtasına baş vurmak iyi değildir.

Fetis, fırının başında cesedi bir kasap gibi parçalayıp doğramaya başladı. Marten, eline geçen arçaları ölüntü bacalarını, kollarını, gövdesini, ağzından alevler saçan fırına fırlatıyor, ve bunlar mai dumanlar çıkarak kıvrıla kıvrıla, büzüle büzüle yanıyor.

Son olarak, zavallı bahçıvanın ikiye ayrılmış kanlı kafasını ocağa fırlattıktan sonra, usta olarak lokantanın mutbahına girerek, ellerini yıkadılar, üstlerini, başlarını temizlediler. Başka elbise giyerek, salona döndüler.

Fırında ölü kafası hâlâ yanıyordu, etrafa gegers bir koku yayıyordu.

Janın saatini Katlin almıştı. O devirde, kadınların erkek saatle-

Çeviren : M. S. Çapanoğlu

rini kullanmaları moda idi. Katlin kızkardeşile, birkaç gün sonra, Sen - Seyr - Ame panayırına gittiler.

Panayırda herkes, çiçekçi Janı birdenbire ortadan kayboldusundan bahsediyordu. Fakat fikirler ve mütealealar bakım oluyordu.

Kızlar Janın kayboluşu haberinin birkaç şekile tefsir edilmesinden memnun olmamakla beraber, gene korkuyorlardı. Hele Katlin çok müşkül bir vaziyette kalmıştı. Kemerine ilaştırdığı Janın saatini dansa davet etmek üzere yanına yaklaştan gençlerden biri görmüş, dikka! dikka! bakmaya başlamıştı.

Dans bittikten sonra delikanlı Katline rica etti:

— Ben saatçiyim. Kemerinizdeki saati tamir ettiğimi zannediyorum. Müsaade ederseniz bir kere bakayım.

Genç kız, saati çıkardı, delikanlıya uzattı. Saatçi kapağı açıp muayene ettikten sonra:

— Aldanmamışım. Zembereğini değiştirdiğim saat.. Bunu bana müsyö Jan getirmişti. Hani bir

gölgence yerinde de panayırda

kaç gündenberi kaybolan çiçekçi Jan... İyi amma, nereden elinize geçti bu saat sizin?

Etraftakiler, bakmaya başladılar. Bu bakışlarda, şüphe kıvılcımları parlıyordu.

Genç kız, işin fenaya vardığını anladı. Mamafı, itidalinin bozmadı, bir pot kırmamak için bütün zekasını kullanarak cevap verdi:

— Köy köy dolaşan bir çingene karısı vardır. Bu kadın, hem fala bakar, hem de ufak tefek şeyler, kadın eşyaları satır. On - dan aldım.

— Kadının şeklini tarif ediniz. Jandarmaya haber verelim. Belki Janı bulmak için işe yarar.

HİRDEVATCI VENSAN

Hırdavatçı Vensan (Piyer Bil) den içeri girdiği zaman, Marten karısı ve çocukları büfenin önünde oturuyorlardı. Aralarında ihtiyar bir adam da vardı.

Marten, sırtındaki torba ile elindeki küçük çantayı bir kenara bıraktı. Bir sandalye alarak oturdu.

Yeni müsteriyi ilk evvel Marten selamladı:

— Hoş geldiniz... Çantanız sağ - ra benziyor. Mallarınızı sattın galiba?... Yanınızda para oldu - na göre, tenha yollarda dolaşmak skillice bir iş değildir. Yollar - da çok eşkiya var.

— Eskiyaдан korkum yok. Sa - yet rastlasam, burada yiyecek - yemeyin bedelini ödedikler. Sa - ra, geri kalacak bir buçuk frank - memnuniyetle kendilerine vere - bilirim. Bizim gibi hırdavatçı - da öyle bol para ne gezer! Ma - şeyler alır, eski şeyler satma - Bundan ne kazanılır ki... Ma - mafih yanımızda çok para da ol - kolaylıkla kimseye vermem. Ma - ş gördüğünüz baston elimde ol - tunuzı bağışlarsa ne yapar - nız? (Devamı var)

Nafia Vekâletinden :

Elâzığ - Van hattı üzerinde kilometre 71-700 de inşa olunacak köprü'nün temel zemininde yapılacak sondaj işi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 16/6/941 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat on altıda Vekâletimiz Demiryollar İnşaat Dairesindeki komisyon odasında yapılacaktır.

2 — Bu işin muhammen bedeli yirmi beş bin sekiz yüz liradır.

3 — Muvakkat teminatı «1935» liradır.

4 — Mukavele projesi, münakasa şartnamesi, sondaj fenni şartnamesi sondaj plânı ve bayındırlık işleri genel şartnamesinden mürekkep bir takım münakasa evrakı 129 kurus mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 — Bu işe girmek isteyenler her türlü referans ve vesikalarını bir istidaya bağlayarak münakasa tarihinden en az üç gün evvel vekâletimize vermek suretille ehliyet vesikası talep edecekler ve bu ehliyet vesikasını teklif zarfına koymuş bulunacaklardır.

6 — Münakasaya girmek isteyenler, teklif zarflarını 2490 numara kanunun ve eksilme şartnamesinin tarafı dairesinde hazırlanarak münakasaya yapılacağı saatten bir saat evveline kadar numaralı makbuz mukabilinde İnşaat Eksilme Komisyonu Başkanlığına vermek olacaktırlar.

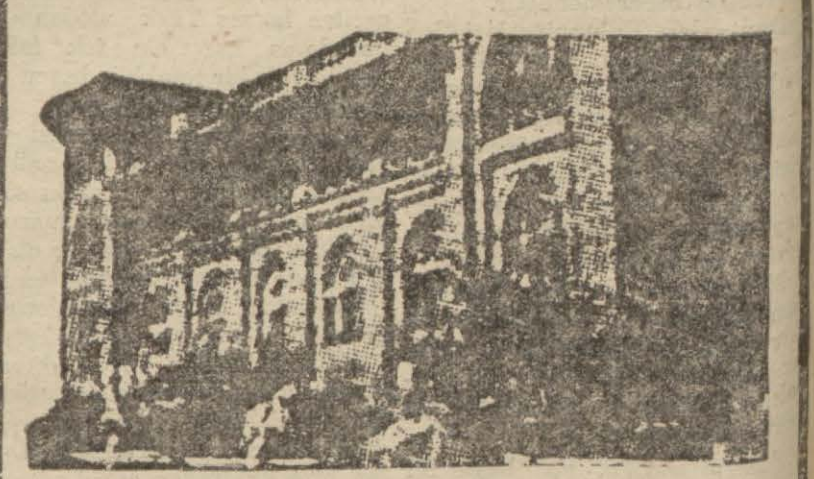
2910 4101

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN :

Yaz tarifemiz haziranın 3 üncü salı sabahından itibaren tatbik olunacaktır

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve Ajans adedi: 265
Ziraat ve Ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 Lira İkramiye veriyor



Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara denede 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki pl.na göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık 4.000 Lr.	100 adet 50 Liralık 5.000 Lira
4 » 500 » 2.000 »	120 » 40 » 4.800 »
4 » 250 » 1.000 »	160 » 20 » 3.200 »
40 » 100 » 4.000 »	

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kurallar senede 4 defa 11 Eylül, 11 Birincikanun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Buket İçkili Lokanta

Yazmünasebetile kapanmıyacaktır.
En sıcak günlerde Buket'in holü fevkalâde serindir

Soğuk şerbet içmek için
Buket'e gidiniz

Akşamları nefis yemekler, Mezeler, her türlü içkiler. Fiatlarda azâmî tenzilât yapılmıştır